

Normiranci, pozor! Oproščeni prispevki vam višajo davek

[15.02.2021](#) 17:10

Če je normiranec oproščen za tisoč evrov prispevkov, mora na to plačati 40 evrov davka, običajni espe pa ne, opozarjajo davčni svetovalci. Zakaj in ali je to sploh zakonito?

[TANJA SMREKAR](#), [PETRA SOVDAT](#)

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[Koronavirus - ukrepi za...](#) > [davki](#) > [Finančna uprava RS](#) > [Class](#) > [Mirjam Trdan](#) > [Davčna uprava RS](#) >

Čeprav naj bi bile protikoronske pomoči za s. p. v obliki oproščenih prispevkov neobdavčene, to za normirane s. p. ne velja, opozarjajo davčni svetovalci. Tako piše v pojasnilih **Fursa** o upoštevanju protikoronske pomoči v obračunih. Zakaj Furs dela takšne razlike? Ali je to sploh dovoljeno? Davčni svetovalci menijo, da ne. Furs nasprotno trdi, da je »vse po zakonu«.

Preberite tudi

- [Za s. p. in d. o. o.: na kaj paziti pri oddaji davčnega obračuna](#)

Spomnimo, v paketu protikoronskih pomoči so bili s. p. spomladi tudi oproščeni plačila prispevkov. Zdaj, ko je čas oddajanja davčnih obračunov za leto 2020, je postalo jasno, da pomoči niso neobdavčene. Vsaj ne vse. Več pojasnujemo v nadaljevanju.

Kako torej obračunavajo prispevke?

Načeloma velja, in tako je vlada tudi obljubila, da se dohodnina ne plača od obveznih prispevkov, katerih plačila so bili s. p. po protikoronski zakonodaji oproščeni za nekaj mesecev lani (od sredine marca do konca maja).

V davčnem obračunu je to videti tako, da podjetniki izkažejo pomoči kot prihodke, s. p., ki vodijo poslovne knjige, po drugi strani izkažejo odhodke (jih torej nevtralizirajo), tako da iz tega naslova ni davčne osnove, a to ne velja za normirance. Izjema je le subvencija iz naslova temeljnega dohodka, ki se pri obeh izloči iz obdavčljivih prihodkov.

Za normirance namreč veljajo normirani odhodki v višini 80 odstotkov vseh prihodkov, izhaja iz pojasnila Fursa, ki ga objavljamo v okvirju. Ali, kot je izračunala **Mirjam Trdan** iz družbe za računovodske storitve in davčno svetovanje Dafin, to pomeni, da na pomoč v obliki oproščenih prispevkov plačajo davek. Konkretno za samozaposlene velja naslednje:

- Samostojni podjetnik oziroma samozaposleni, ki je obdavčen po dejanskih odhodkih, v celoti izkoristi davčno nevtralnost oproščenih prispevkov. Če znašajo oproščeni prispevki tisoč evrov, kar knjiži med prihodke, ima na drugi strani med odhodki prav tako knjiženih tisoč evrov prispevkov, zato znaša davčna osnova **nič evrov. V tem primeru je v celoti upoštevana 9. točka 20. člena Zdoh-2, ki določa, da se dohodnina ne plača od subvencij za oproščene prispevke.**
- Normirancu pa bi sporno pojasnilo Fursa naložilo davčno breme iz naslova subvencije za oproščene prispevke, ker prihodka iz naslova oproščenih prispevkov po pojasnilu Fursa ne more izločiti iz obdavčljivih prihodkov. Posledično bo ob upoštevanju 80 odstotkov normiranih odhodkov 20 odstotkov subvencije obdavčene z 20-odstotno davčno stopnjo, kar znaša v zgornjem primeru **40 evrov. Na podlagi pojasnila bodo pri normirancu tako kršili 9. točko 20. člena Zdoh-2 (več o tem v nadaljevanju).**

Sporno [pojasnilo Fursa](#) je:

»V skladu z 9. točko 20. člena ZDoh-2 se dohodnina ne plača od obveznih prispevkov, ki se po 38. členu ZIUZEOP (spomladanski protikoronski paket, op. p.) pri samozaposlenih osebah oprostijo plačila. Za zavezance, ki so zavarovani kot samozaposlene osebe, se oprostitev realizira prek določitve davčne osnove, ki je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med dejanskimi prihodki in dejanskimi ali normiranimi

odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti. Upošteva veljavne davčne predpise in s tem računovodske standarde, se pripoznajo prihodki v višini oproščenih prispevkov in odhodki v višini celotnih obračunanih prispevkov, kar v učinku predstavlja realizacijo oprostitve.

Enaka pravila za upoštevanje prihodkov veljajo, kadar zavezanci ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. Glede odhodkov pa se pri zavezancu, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, šteje, da se je odločil za pavšalno določanje oziroma pripoznavanje vseh odhodkov ne glede na dejansko vrsto in višino obračunanih odhodkov, vključno z obračunanimi prispevki za socialno varnost. V sistemu normiranih odhodkov se torej šteje, da so bili zavezancu pripoznani vsi dejansko obračunani odhodki v zvezi z opravljanjem dejavnosti, saj zavezanec dejansko obračunanih odhodkov ne izkazuje.«

Navedeno pomeni, da se **oproščeni prispevki iz davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti ne izvzemajo**, saj se oprostitev izvede prek pripoznave prihodkov in odhodkov.

Enako velja tudi za preostale prispevke, ki so v skladu z 9. točko 20. člena ZDoh-2 oproščeni plačila dohodnine.

Ali Furs razlaga zakon v nasprotju s samim seboj?

Čeprav na Fursu trdijo, da vse delajo zakonito (njihove odgovore objavljamo v nadaljevanju), več davčnih svetovalcev opozarja, da z razlago o normirancih kršijo omenjeno 9. točko 20. člena dohodninskega zakona. Ta namreč dobesedno določa, da »se dohodnina ne plača od obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih za posamezne zavarovance v skladu s posebnimi predpisi plačuje Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost pod pogojem, da Slovenija oziroma samoupravna lokalna skupnost ne nastopa kot njihov delodajalec«. Na Fursu celo trdijo, da to določbo upoštevajo, čeprav jo upoštevajo samo pri običajnih s. p., pri normirancih pa ne.

Sporno pojasnilo je tudi v nasprotju s pojasnilom Fursa izpred nekaj let (takrat so se imenovali še **Durs**). Konkretno gre za [pojasnilo DURS, št. 4212-154/2014-2, 4. 2. 2014 \(objavljeno na spletni strani \[www.racunovodstvo.net\]\(http://www.racunovodstvo.net\)\)](#), ki določa, da se oproščeni prispevki izločijo pri normirancu iz obdavčljivih prihodkov pod zaporedno številko 2.6. obračuna davka iz dejavnosti, opozarja Trdanova. Na vprašanje zavezanca glede ugotavljanja davčne osnove pri normirancu, ali v obračunu davka od dohodka iz dejavnosti povečuje davčno osnovo za znesek delne oprostitve plačila prispevkov za PIZ, torej ali znesek teh prispevkov izkaže med prihodke od državnih subvencij oziroma dotacij, je davčni urad dobesedno odgovoril: »Zavezanec za znesek delne oprostitve prispevkov pripozna prihodke iz naslova državnih subvencij, v obračunu dohodnine od dohodka iz dejavnosti pa zavezanec, ki ugotavlja davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, za znesek delne oprostitve opravi zmanjšanje prihodkov na raven davčno priznanih.«

Kaj pravi Furs?

Furs smo vprašali, zakaj so sprejeli takšno pojasnilo, ki je lahko celo nezakonito. Njihov odgovor je: »Pri obdavčitvi dohodka iz dejavnosti se ne obdavčuje posamezni dohodek, ampak se obdavčuje dobiček, ki se ugotavlja na podlagi prihodkov in odhodkov. Na podlagi računovodske tehnike se oprostitev obdavčitve izvede s priznavanjem odhodkov, zaradi česar ne pride do povečanja davčne osnove na podlagi prihodkov, ki izvirajo iz oprostitve prispevkov. Ugotavljanje davčne osnove pri normiranih se razlikuje samo v načinu ugotavljanja davčno priznanih odhodkov, ne pa tudi v ugotavljanju višine davčno priznanih prihodkov. Normirani odhodki po vsebini v pavšalu obsegajo vse morebitne odhodke, ki bi jih zavezanec dosegal v skladu z računovodskimi standardi, če bi davčno osnovo ugotavljal na podlagi dejanskih odhodkov. V skladu z navedenim je pojasnilo v skladu z davčno zakonodajo.« Pojasnila ne nameravajo spremeniti, še dodajajo.

Na vprašanje, zakaj niso upoštevali 9. točke 20. člena zakona o dohodnini in na podlagi česa so se odločili za takšno obdavčitev normirancev, na Fursu pojasnjujejo, da 48. člen zakona o dohodnini določa, da je davčna osnova od dohodka iz dejavnosti dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti. Nadalje isti člen določa, da lahko zavezanec pri ugotavljanju davčne osnove davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini 80 odstotkov, če priglasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. In v nadaljevanju: »Na podlagi računovodske operacije priznavanja odhodkov iz naslova plačanih prispevkov, ki jih dejansko plača država, dobiček iz naslova pripoznanih prihodkov ne nastane, s tem pa je realizirana oprostitev iz 9. točke 20. člena zakona o dohodnini. V skladu z zgornjo obrazložitvijo zakonskih določb obravnave zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, na podlagi 48. člena istega zakona ni pravne podlage za izvzemanje prihodkov iz davčnega obračuna zaradi načina ugotavljanja davčne osnove.«

Odgovor na vprašanje, zakaj je potem – sicer edino pravilno – mesečni temeljni dohodek iz obdavčitve normirancev lahko izvzet, še čakamo.

Davčni svetovalci pa opozarjajo: »S tem pojasnilom Fursa se direktno krši določba 9. odstavka 20. člena zakona o dohodnini, saj so tisti, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, oškodovani in potemtakem niso oproščeni plačila dohodnine, kot bi morali biti. Zato menimo, da bi bilo treba navedeno pojasnilo spremeniti, da se oproščeni prispevki vključijo med obdavčljive prihodke v točki 1. davčnega obračuna dohodnine iz dejavnosti, enak znesek oproščenih prispevkov pa izvzame v točki 2.8 ali 2.6 davčnega obračuna, saj se samo tako zadosti dejanski oprostitvi, kot je navedena v 9. odstavku 20. člena zakona o dohodnini.«